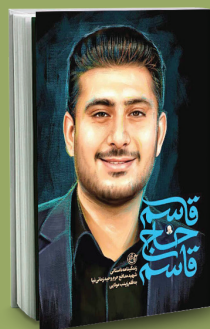

معرفی کتاب

ناگفته‌هایی از «قاسم حاج قاسم»

در جریان حمله پهلادی آمریکایی به فرودگاه بغداد که منجر به شهادت حاج قاسم سلیمانی، فرمانده نیروی قدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی شد، ۴ نفر از همراهان سردار نیز به شهادت رسیدند. یکی از آنها یک جوان دهه هفتادی به نام شهید وحید زمانی‌نیا بود که تا پای جان کنار حاج قاسم بود. وحید از مدافعان حرم بود و مأموریت‌های زیادی به سوره داشت. بعد از پایان جنگ با داعش به ایران برگشت. حاج قاسم که دوست داشت محافظانش را از مدافعان حرم انتخاب کند، او را به‌عنوان محافظ انتخاب کرد. این چنین شد که این تازه‌دادماد در ۲ سال آخری که محافظ حاج قاسم بود، او را همراهی می‌کرد و در معیت او آسمانی شد. اینک انتشارات روایت فتح کتابی با موضوع زندگی این محافظ وفادار منتشر کرده است. این کتاب با عنوان «قاسم حاج قاسم» به قلم شیواوی زینب مولایی در ۲۲۴ صفحه و به قیمت ۵۵ هزار تومان عرضه شده است.

در بخشی از این کتاب آمده است: «وحید چون علاقه خاصی به حضرت قاسم (ع) داشت، شب ششم محرم خیلی حال و روزش دیدنی بود. از این تناقض شادی و گریه در روضه خیلی خوشش می‌آمد. یک جور خاصی با سوز دل برای رفقا تعریف می‌کرد: - آخ، اون موقعی که تو روضه داری دستت می‌زنی و گریه می‌کنی، نمی‌دونی چه حالی می‌شم که. اون گل و نقل‌هایی که می‌پاشن، اون رجزی که حضرت قاسم می‌خونه، دلم رو پاره پاره می‌کنه، بعضی شب‌ها خوابش رو می‌بینم. اون لحظه‌ای که غم سنگینه، دل اهل حرم سوخته اما سر بلندن و افتخار می‌کنن به وجود حضرت قاسم... به به آدم شب شیشم از این همه زیبایی کیف می‌کنه... می‌گفت: گل قاسمیه با من. شب ششم برای هیئت‌شان گل می‌خرید. وقتی مداح روضه را می‌خواند، وحید با حال خوش و اشکی که به چشم داشت، گل را پرپر می‌کرد و روی سر عزاداران می‌ریخت.»

همشهری پایدار

روایت اصغر نقی زاده از تجربه‌اش در دفاع مقدس
استقبال از روایت‌های طنز

اصغر نقی زاده به‌عنوان مجری و کارشناس، در برنامه‌های مختلف میزبان رزمندگان برای بیان خاطرات شیرین و شنیدنی‌شان از جبهه‌هاست. به تازگی هم برنامه تلویزیونی «جنگ دوست‌داشتنی» را روی آنتن برده است. به همین بهانه سراغش رفتیم و پیشنهادهای او برای روایتگری اینار را جویا شدیم.

چند سال پیش در مراسم بزرگداشت دفاع مقدس که سردار سلامی هم حضور داشت، من جنگ را از نگاه خودم و با لحن طنزآمیز برای حضار تعریف کردم. بعد برنامه سردار مرادید و گفت کار جالبی بود که جنگ را از این زاویه نگاه کرده و اینار و فدکاری رزمندگان را با این لحن متفاوت به مخاطبان مختلف به‌ویژه نسل جوان منتقل کردی. این سخنان انگیزه‌ام را مضاعف کرد و اینگونه روایت‌ها را ادامه دادم تا اینکه از طرف بنیاد روایت فتح و آقای حسین همایون فر به من پیشنهاد میزبانی از این برنامه داده شد. استقبال کردم و قرار شد این کار با بودجه محدودی ساخته شود. این برنامه سعی دارد خاطرات شیرین و طنز رزمندگان دفاع مقدس را روایت کند تا علاوه بر پرداختن به موضوع دفاع مقدس، برای مخاطبان حال و هوایی طنزگونه داشته باشد. از این برنامه استقبال خوبی شد و خوشحالم با بازگو کردن این خاطرات شیرین، حال مردم را خوب کردیم.

راویان جنگ را دریابیم

جنگ دوست‌داشتنی نیست اما یادکردن از صفا و یکدلی، یکرنگی و خلوص و از جان گذشتگی رزمندگان در ۸ سال دفاع مقدس، آن روزها را برایمان دوست‌داشتنی می‌کند. روزهای جنگ هم مثل زندگی معمولی با شادی و غم همراه بود؛ هم شکست داشت و هم پیروزی. واقعیت این است که کسی از جنگ خوش‌اش نمی‌آید. جنگ بر ما تحمیل شده بود و همه با تمام توان در برابر دشمن مقابله می‌کردیم. در عین حال، باهم بودن‌ها، دورهم بودن‌ها و گفتن و خندیدن‌ها در یاد همه آنها که روزهای حضور در جبهه را تجربه کرده‌اند، خاطرات خوشی به یادگار گذاشته است. خیلی از جوان‌ها حتی فرزندان خودم هم به من می‌گویند مگر در جنگ هم از این اتفاقات می‌افتاد؟ مگر شوخی هم می‌کردید؟ پاسخ من این است که این جوان‌ها که از کره مرخ نیامده بودند. جوانانی از دل همین مردم و محله‌ها بودند که راهی جبهه شدند. باید این بخش از تاریخ دفاع مقدس را هم به جوانان معرفی کنیم که رزمندگان در دل جنگ با حفظ روحیه‌ای قوی در صحنه دفاع حاضر می‌شدند. ناگفته نماند باید قدر این دوران و نفس‌های گرم رزمندگان و جانبازان دفاع مقدس را بیشتر بدانیم و با خلاقیت‌های بیشتر، خاطرات آنها را برای هم‌نسلان و نسل‌های آینده حفظ کنیم.

یحیی نیازی، نویسنده و پژوهشگر دفاع مقدس:

پاسخ به شبهات برای مخاطب امروزی جذاب است

فرناز ایزدیین
روزنامه‌نگار

این سؤال مطرح هست که در شرایط فعلی چه ضرورتی است که رسانه‌ها به موضوع پایداری، ایثار و مقاومت بپردازند؟ و با توجه به مقتضیات زمانه، چه نوع تولید محتوایی می‌تواند برای مخاطب جذاب باشد. برای پاسخ به این سؤالات سراغ یحیی نیازی، نویسنده و پژوهشگر حوزه دفاع مقدس رفتیم. او علاوه بر پاسخ دادن به این سؤالات، چند پیشنهاد و ایده برای روزنامه‌نگاران در زمینه روایتگری مطرح کرد که خواندن آن خالی از لطف نیست.

ضرورت روایت درست در جنگ روایت‌ها

موضوع پایداری چه در انقلاب، چه در دوران جنگ تحمیلی و چه الان که درگیر یک جنگ تمام‌عیار شناختی یا جنگ روایت‌ها هستیم، یک ضرورت تام و اجتناب‌ناپذیر است. این به این دلیل است که حوادثی که در این محورها رخ می‌دهد، درس آموز است و می‌تواند برای جامعه امروز و آینده مؤثر باشد. نکته دوم اینکه بسیاری از این اتفاقاتی که امروز در جامعه ما، منطقه و در کل جهان اسلام می‌افتد، سرمنشأ آن همین موضوع مقاومت است. در آموزه‌های دینی ما بسیار بر مقاومت تأکید شده است. شرایط ژئوپلیتیکی منطقه غرب آسیا ایجاب می‌کند که این مسیر ادامه پیدا کند. در امتداد این مسیر، رسانه‌های جمعی برای توضیح و تبیین می‌توانند کمک مؤثری کنند. نکته سوم این است که پرداختن به موضوع مقاومت، محور انسجام و وحدت ملی است.

شناخت مخاطب و ذائقه او ضروری است

مهم‌ترین مسئله ما در انتقال پیام شناخت مخاطب و توجه به ذائقه امروزی اوست. اگر ما این شناخت را داشته و با این ذائقه ارتباط برقرار کنیم، می‌توانیم محتوای غنی‌تر و جذاب‌تری تولید کنیم. امروز با نسل جدیدی روبه‌رو هستیم که دارای ویژگی‌های خاصی هستند. این نسل کم‌حوصله و پر مشغله است و البته پرسرگرم. اگر به همین ۳ مؤلفه و مؤلفه‌های شبیه این نگاه کنیم، مسیر ما برای تولید محتوای جذاب‌تر باز می‌شود. مخاطب ما مخاطبی است که به کارهای طولانی توجهی ندارد؛ سریع می‌خواهد اصل مطلب را بگیرد حتی اگر کاذب باشد. نسل به اصطلاح Z امروزی مشغله‌های زیادی برای خودش ایجاد کرده و در عصر انفجار اطلاعات زندگی می‌کند و چیستی و چرایی هر مطلب را از منتشرکننده آن می‌پرسد. بنابراین محتوایی مناسب خواهد بود که بتواند متناسب با این ذائقه و این شرایط تولید شود. ما باید بتوانیم لایه‌لای این همه اطلاعاتی که به آنها داده می‌شود، اطلاعات جذاب به او بدهیم.

لزوم صداقت و شفافیت

اساساً در روایت ماجرا هر قدر صداقت و شفافیت بیشتر باشد، بهتر است. دفاع مقدس وقایع قابل ملاحظه‌ای دارد و اتفاقات مهم و تأثیرگذار در آن رخ داده است و باید واقعیت‌ها را همانگونه که هست، به مخاطب منتقل کنیم؛ بی‌آنکه بخواهیم از غلو، تحریف و جابه‌جایی موضوعات استفاده کنیم. به این صورت حتماً جذاب‌تر خواهد بود.

همشهری می‌تواند پرچمدار باشد

با توجه به ذائقه نسل جدید بهتر است متون کوتاه، روایت دقیق و صحیح و مستند و مستدل، در قالب‌های آنلاین و کوتاه و جذاب تهیه و منتشر کنیم. رسانه همشهری می‌تواند در این زمینه پرچمدار باشد که مابقی جراید و رسانه‌ها هم منعکس کنند.

پاسخگویی به شبهات

همشهری می‌تواند در یک ستون یا صفحه پایداری با کمک کارشناسان و پژوهشگران این حوزه به شبهات پاسخ دهد. در سال‌های اخیر شبهات، ابهامات و تحریف‌های بسیاری مطرح شده که نیاز است با صداقت و اطلاعات درست به مخاطب توضیح داده شود. پاسخ به شبهات یکی از جذاب‌ترین موضوعاتی است که اگر شروع و سلسله‌مباحثی به مخاطب منتقل شود، می‌تواند جریان ساز و پرمخاطب شود.

